

N:o 24.

Ank. till Riksd. Kansli den 24 Mars 1881, kl. 12 midd.

Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 7, i anledning af väckt motion om ändring i 42 § af Kongl. förordningen angående hushållningen med allmänna skogar i riket den 29 Juni 1866.

I motionen N:o 8 har Herr *Isaac Asklöf* yrkat, att Riksdagen för sin del skulle besluta den ändring i 42 § af Kongl. förordningen den 29 Juni 1866, att häradsallmänning tillerkännes rättighet till virkesersättning för derstädes begången och vid domstol åtalad oloflig skogsafverkning.

Af motionären är anfördt, att i förenämnda 42 § funnes stadgadt, att ersättningen för oloflig skogsafverkning skulle tillfalla skogsplanteringskassan med undantag allenast för skogarne dels å de i förordningens 4:de kapitel omförmälda kyrko-, akademi-, hospitals-, krigsmanshus- och andra allmänna inrättningarars hemman och lägenheter, i fråga om hvilka skogar ersättningen skulle tillfalla den inrättning, som egendomen tillhörde, dels ock å militie-, ecklesiastika eller landshöfdingeboställen. Ifrågavarande lagbestämmelse syntes motionären sålunda omfatta kronoparker, häradsallmänningar, kungsgårdar och andra kronan omedelbart förbehållna hemman och lägenheter. Att, då oloflig skogsafverkning skett å kronans egendom, ersättningen därför tillfölle skogsplanteringskassan, vore både billigt och rätt, men beträffande häradsallmänningarne syntes motionären denna bestämmelse obillig och orättvis. Enligt förordningens 2:dra kapitel skulle, sedan Skogsstyrelsen fastställt hushållningsplan för häradsallmänningen, och de för indelningen nödiga arbeten blifvit på delegarnes bekostnad utförda, den behållna afkastning, som efter

Bih. till Riksd. Prot. 1881. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 17 Häft.

vissa undantag återstod, fördelas mellan delegarne efter angifna grunder. Kronan hade sålunda ingen rätt till inkomst från dessa allmänningar, men väl förbehållit sig så väl fastställande af hushållningsplan som ock uppsigten öfver allmanningen genom vederbörande skogstjenstemän, allt likväl på delegarnes bekostnad. I hushållningsplanen inginge bland annat årligen skeende skogsplantering och frösådd, hvarför delegarne fingo utgöra betydliga tillskott till Skogsstyrelsen. Oaktadt tillsynen af skogsvaktare, som delegarne aflönade, inträffade ofta nog olofliga skogsafverkningar. Åtal därför egde rum vid domstol, men häradsrätterna hade städse, jemte ådömande af böter till kronan, tillagt skogsplanteringskassan ersättning för det afverkade, oaktadt, efter motionärens föreställning, samma ersättning bort tillkomma icke samma kassa utan allmänningens delegare.

Till ledning för omdömet vill Utskottet anföra de hufvudsakligaste stadganden, hvilka i 2:dra kapitlet af ifrågavarande Kongl. förordning förekomma i fråga om hushållningen med häradsallmänningarne. Delegare äro de som i häradet bygga och bo efter deras oförmedlade hemmantal. Allmänningarne skola bibehållas oförminskade och behandlas efter hushållningsplaner, som afse skogens framtida bestånd och högsta afkastning. Det tillkommer Skogsstyrelsen att fastställa hushållningsplan och meddela andra med hänsyn till hushållningen nödiga föreskrifter. Sedan hushållningsplan blifvit af Skogsstyrelsen fastställd, och de för indelningen nödiga arbeten på delegarnes bekostnad utförda, samt reglemente blifvit af delegarne uppgjort och af Konungens Befallningshafvande fastställt; äro delegarne berättigade att sjelfva förestå allmänningens bevakning och skötsel. Deras beslutanderätt utöfvas, såvida icke i reglementet annorlunda stadgas, af en allmänningstyrelse, som efter Konungens Befallningshafvandes föranstaltande årligen utses. Hafva delegarne icke öfvertagit allmänningens bevakning och skötsel, eller varda föreskrifterna med hänsyn till skogshushållningen icke noggrant iakttagna, skall allmänningen ställas under skogsstatens vård och förvaltning. Af allmänningens afkastning gäldas i första rummet kostnaden för skogsvaktares aflöning och deras boställens underhåll, skogsodling, upphuggning af skogseffekter, som ej säljas på rot, äfvensom öfriga af hushållningsplanen eller särskilda föreskrifter föranledda kostnader. Derefter undantages erforderligt virke till broar och andra för häradet gemensamma byggnader. Hvad sedermera återstår skall årligen mellan samtliga delegare fördelas antingen in natura eller efter försäljning i penningar.

I 10:de kapitlet af 1866 års förordning jemte senare utkomna Kongl. brefvet till Skogsstyrelsen den 24 September 1867 och Kongl. cirkuläret den 22 November samma år förekomma bestämmelser, enligt hvilka bland annat så väl skogsstatens tjenstemän och betjente som kronobetjente ega

behörighet att anställa åtal för olofligt hygge och belägga det afverkade med beslag. Sedan samma virke blifvit såldt å auktion, och beslagaren njutit vissa procent af de medel, som efter afdrag af auktions- och uppbörds-kostnader genom försäljningen inflyta, skall, med vissa undantag, hvartill likväl ej är att hänföra betalningen för virke, afverkadt å häradsallmänning, återstoden tillfalla skogsplanteringskassan. Af bestämmelserna synes följa, att ådömd ersättning för virke, som blifvit olofligen afverkadt, men ej kommit till rätta, jemväl tillhör planteringskassan, i öfverensstämmelse hvarmed också, såsom till Utskottets kunskap kommit, domstolarne i allmänhet förfarit.

Då, såsom ofvan säges, häradsallmänningarnes behållna afkastning lagligen tillhör delegarne, kan Utskottet ej finna annat, än att så väl behållningen på försäljningssumman för virke, det der blifvit å sådan allmänning olofligen afverkadt och belagdt med beslag, som äfven ådömd ersättning för olofligen taget virke, hvilket ej kommit till rätta, bör likaså tillkomma delegarne.

Med biträdande af motionens syfte, föreslår Utskottet därför,

att Andra Kammaren ville besluta, att Riksdagen i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, att förändring i enlighet med ofvan uttryckta åsigt måtte påbjudas i gällande lagstiftning med hänsyn till hushållningen med häradsallmänningarne.

Stockholm den 24 Mars 1881.

På Utskottets vägnar:

AND. LEWIN.
